

Suvestinė redakcija nuo 2011-06-19 iki 2012-10-27

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. [70-2604](#), i. k. 1062210ISAK0003-238

Nauja redakcija nuo 2010-07-15:

Nr. [3-424](#), 2010-07-07, Žin. 2010, Nr. 83-4399 (2010-07-14), i. k. 1102210ISAK0003-424

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS
Į S A K Y M A S**

**DĖL BENDRŲJŲ EISMO SAUGOS RODIKLIŲ NUSTATYMO APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2006 m. birželio 12 d. Nr. 3-238
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo (Žin., 2004, Nr. [4-27](#); 2010, Nr. [12-557](#)) 6 straipsnio 18 dalies 1 punktu ir įgyvendindamas 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičiančią Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (Saugos geležinkeliuose direktyva) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 8 tomas, p. 227) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/110/EB (OL 2008 L 345, p. 62), ir 2009 m. lapkričio 27 d. Europos Komisijos direktyvą 2009/149/EB, iš dalies keičiančią Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/49/EB nuostatas, susijusias su bendraisiais saugos rodikliais ir bendraisiais eismo įvykių žalos apskaičiavimo metodais (OL 2009 L 313, p. 65):

1. T v i r t i n u Bendrųjų eismo saugos rodiklių nustatymo aprašą (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad pirmasis bendrųjų eismo saugos rodiklių, nurodytų šame įsakyme, teikimo ataskaitinis laikotarpis yra 2010 metai.

L. E. SUSISIEKIMO MINISTRO PAREIGAS

PETRAS ČESNA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro

2006 m. birželio 12 d. d. įsakymu Nr. 3-238

(Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro

2010 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. 3-424 redakcija)

BENDRŲJŲ EISMO SAUGOS RODIKLIŲ NUSTATYMO APRAŠAS**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Bendrųjų eismo saugos rodiklių nustatymo aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja bendrųjų saugos rodiklių grupes, bendrųjų eismo saugos rodiklių turinį, šių rodiklių apskaičiavimo ir priskyrimo atitinkamai bendrųjų eismo saugos rodiklių grupei tvarką.

2. Šiame apraše sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme (Žin., 2004, Nr. [4-27](#); 2010, Nr. [12-557](#)) ir kituose teisės aktuose.

3. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) iki kiekvienų kalendorinių metų birželio 30 d. pateikia Valstybinei geležinkelio inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Inspekcija) praėjusių metų eismo saugos ataskaitą. Reikalavimus šiai ataskaitai nustato Inspekcija, vadovaudamasi šiame apraše nustatytais bendraisiais eismo saugos rodikliais.

4. Inspekcija, gavusi geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) parengtas eismo saugos ataskaitas, kiekvienais metais, ne vėliau kaip iki rugsėjo 30 d., savo interneto svetainėje skelbia metinę veiklos ataskaitą ir šią ataskaitą pateikia Europos geležinkelių agentūrai. Metinėje veiklos ataskaitoje pateikiama informacija apie:

4.1. eismo saugos tobulinimą ir bendruosius eismo saugos rodiklius, šio aprašo nustatyta tvarka apskaičiuotus ir priskirtus atitinkamai bendrųjų eismo saugos rodiklių grupei;

4.2. teisės aktų pakeitimus, susijusius su eismo sauga;

4.3. saugos sertifikatų išdavimo geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir įgaliojimų eismo saugos srityje suteikimo geležinkelių infrastruktūros valdytojams procedūrų tobulinimą;

4.4. geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelio įmonių (vežėjų) eismo saugos audito rezultatus ir su eismo sauga susijusią patirtį;

4.5. prekinį vagonų, kurie naudojami 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninę priežiūrą.

Jeigu po metinės veiklos ataskaitos pateikimo nustatoma naujų faktų arba klaidų, kiek įmanoma skubiau, tačiau ne vėliau kaip kitų metų metinėje ataskaitoje, Inspekcija privalo papildyti arba pakeisti atitinkamų metų bendruosius eismo saugos rodiklius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-359](#), 2011-06-13, Žin., 2011, Nr. 74-3576 (2011-06-18), i. k. 1112210ISAK0003-359

5. Pateikdama metinėje veiklos ataskaitoje informaciją apie bendruosius eismo saugos rodiklius, Inspekcija kiekvieną didelį eismo įvykį priskiria didelių eismo įvykių grupei, nepaisant to, kad pirminės eismo įvykio sukeltos pasekmės yra sunkesnės, nei kilusios vėliau (pvz., dėl judančių geležinkelių riedmenų kyla gaisras riedmenyse). Taip pat šioje ataskaitoje pateikiama informacija apie kiekvieną grėsmę, dėl kurios įvyko arba neįvyko geležinkelių transporto eismo įvykiai ar dideli geležinkelių transporto eismo įvykiai. Teikiant informaciją apie grėsmę, dėl kurios įvyko geležinkelių transporto eismo įvykis, vadovaujamosi šio aprašo VI skyriaus, o teikiant apie grėsmę, dėl kurios įvyko didelis geležinkelių transporto eismo įvykis, – šio aprašo III skyriaus nuostatomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-483](#), 2010-08-09, Žin., 2010, Nr. 96-5000 (2010-08-12), i. k. 1102210ISAK0003-483

II. BENDRŲJŲ EISMO SAUGOS RODIKLIŲ GRUPĖS

6. Bendrieji eismo saugos rodikliai skirstomi į šias grupes:

- 6.1. geležinkelių transporto eismo įvykių (toliau – eismo įvykis) rodikliai;
- 6.2. pavojingų krovinių rodikliai;
- 6.3. savižudybių rodikliai;
- 6.4. eismo įvykių grėsmės rodikliai;
- 6.5. eismo įvykių ekonominio poveikio rodikliai;
- 6.6. geležinkelių infrastruktūros techninės saugos ir jos užtikrinimo rodikliai;
- 6.7. geležinkelių transporto eismo saugos (toliau – eismo sauga) valdymo rodikliai.

III. EISMO ĮVYKIŲ RODIKLIAI

7. Eismo įvykių rodikliai yra šie:

7.1. visų didelių eismo įvykių skaičius ir santykinis didelių eismo įvykių skaičius (eismo įvykių skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams), susidedantis iš:

7.1.1. traukinių susidūrimų, įskaitant susidūrimus su kliūtimis nepažeidžiant jų gabaritų, skaičiaus ir atitinkamai santykinio traukinių susidūrimų, įskaitant susidūrimus su kliūtimis nepažeidžiant jų gabaritų, skaičiaus (traukinių susidūrimų, įskaitant susidūrimus su kliūtimis nepažeidžiant jų gabaritų, skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.1.2. traukinių nuriedėjimų nuo bėgių skaičiaus ir atitinkamai santykinio traukinių nuriedėjimų nuo bėgių skaičiaus (traukinių nuriedėjimų nuo bėgių skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.1.3. eismo įvykių, kurie įvyko geležinkelio pervažose, ir atitinkamai santykinio eismo įvykių, kurie įvyko geležinkelio pervažose, skaičiaus (eismo įvykių, kurie įvyko geležinkelio pervažose, skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.1.4. eismo įvykių, kurių metu dėl judančių geležinkelių riedmenų nukenčia žmonės, išskyrus savižudybes, skaičiaus ir santykinio eismo įvykių, kurių metu dėl judančių geležinkelių riedmenų nukenčia žmonės, išskyrus savižudybes, skaičiaus (eismo įvykių, kurių metu dėl judančių geležinkelių riedmenų nukenčia žmonės, išskyrus savižudybes, skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.1.5. gaisrų geležinkelių riedmenyse skaičiaus ir santykinio gaisrų geležinkelių riedmenyse skaičiaus (gaisrų geležinkelių riedmenyse skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.1.6. kitos rūšies eismo įvykių skaičiaus ir santykinio kitos rūšies eismo įvykių skaičiaus (kitos rūšies eismo įvykių skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.2. eismo įvykiuose žuvusių asmenų skaičius ir santykinio žuvusių asmenų skaičius (žuvusių asmenų skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams), susidedantis iš:

7.2.1. žuvusių keleivių skaičiaus ir santykinis žuvusių keleivių skaičiaus (tenkančio keleivio nuvažiuotiems kilometrams ir keleivinio traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.2.2. žuvusių darbuotojų, susijusių su geležinkelių transporto eismu (įskaitant sutarčių šalių personalą ir savarankiškai dirbančius asmenis), ir (ar) darbuotojų, susijusių su geležinkelių transporto eismu (įskaitant sutarčių šalių personalą ir savarankiškai dirbančius asmenis), skaičiaus ir santykinio žuvusių darbuotojų, susijusių su geležinkelių transporto eismu (žuvusių darbuotojų, susijusių su geležinkelių transporto eismu (įskaitant sutarčių šalių personalą ir savarankiškai dirbančius asmenis), skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.2.3. žuvusių pervažų naudotojų skaičiaus ir santykinio žuvusių pervažų naudotojų skaičiaus (žuvusių pervažų naudotojų skaičius, tenkančio traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.2.4. žuvusių pašalinių asmenų ir santykinio žuvusių pašalinių asmenų skaičiaus (žuvusių pašalinių asmenų skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.2.5. žuvusių kitų asmenų skaičiaus ir santykinio žuvusių kitų asmenų skaičiaus (žuvusių kitų asmenų skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.3. sunkiai sužeistų asmenų skaičius ir santykinis sunkiai sužeistų asmenų skaičius (sunkiai sužeistų asmenų skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams), susidedantis iš:

7.3.1. sunkiai sužeistų keleivių skaičiaus ir santykinio sunkiai sužeistų keleivių skaičiaus (sunkiai sužeistų keleivių skaičius, tenkantis keleivio nuvažiuotiems kilometrams ir keleivinių traukinių nuvažiuotiems kilometrams);

7.3.2. sunkiai sužeistų darbuotojų, susijusių su geležinkelių transporto eismu (įskaitant sutarčių šalių personalą ir savarankiškai dirbančius asmenis), skaičiaus ir santykinio sunkiai sužeistų darbuotojų, susijusių su geležinkelių transporto eismu (įskaitant sutarčių šalių personalą ir savarankiškai dirbančius asmenis), skaičiaus (sunkiai sužeistų darbuotojų, susijusių su geležinkelių transporto eismu (įskaitant sutarčių šalių personalą ir savarankiškai dirbančius asmenis), skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-483](#), 2010-08-09, Žin., 2010, Nr. 96-5000 (2010-08-12), i. k. 1102210ISAK0003-483

7.3.3. sunkiai sužeistų pervažų naudotojų skaičiaus ir santykinio sunkiai sužeistų pervažų naudotojų skaičiaus (sunkiai sužeistų pervažų naudotojų skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.3.4. sunkiai sužeistų pašalinių asmenų skaičiaus ir santykinio sunkiai sužeistų pašalinių asmenų skaičiaus (sunkiai sužeistų pašalinių asmenų skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

7.3.5. sunkiai sužeistų kitų asmenų skaičiaus ir santykinio sunkiai sužeistų kitų asmenų skaičiaus (sunkiai sužeistų kitų asmenų skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams).

IV. PAVOJINGŲ KROVINIŲ RODIKLIAI

8. Pavojingų krovinių rodikliai yra šie:

8.1. eismo įvykių, kurie susiję su pavojingų krovinių vežimu, skaičius ir santykinis eismo įvykių, kurie susiję su pavojingų krovinių vežimu, skaičius (eismo įvykių, kurie susiję su pavojingų krovinių vežimu, skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

8.2. eismo įvykių, kurie susiję su pavojingų krovinių vežimu, kai pavojingi kroviniai pateko į aplinką, skaičius ir santykinis eismo įvykių, kurie susiję su pavojingų krovinių vežimu, kai pavojingi kroviniai pateko į aplinką, skaičius (eismo įvykių, kurie susiję su pavojingų krovinių vežimu, kai pavojingi kroviniai pateko į aplinką, skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams).

V. SAVIŽUDYBIŲ RODIKLIAI

9. Savižudybių rodikliai yra savižudybių skaičius ir santykinis savižudybių skaičius (savižudybių skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams).

VI. EISMO ĮVYKIŲ GRĖSMĖS RODIKLIAI

10. Eismo įvykių grėsmės rodikliai yra šie:

10.1. lūžusių geležinkelio bėgių skaičius ir santykinis lūžusių geležinkelio bėgių skaičius (lūžusių geležinkelio bėgių skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

10.2. bėgių (vėžės) nuokrypių skaičius ir santykinis bėgių (vėžės) nuokrypių skaičius (bėgių vėžės nuokrypių skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

10.3. klaidingo signalizavimo atvejų skaičius ir santykinis klaidingo signalizavimo atvejų skaičius (klaidingo signalizavimo atvejų skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

10.4. pravažiuotų draudžiamųjų signalų skaičius ir santykinis pravažiuotų draudžiamųjų signalų skaičius (pravažiuotų draudžiamųjų signalų skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

10.5. naudojamų geležinkelių riedmenų sugadintų aširačių ir ratų skaičius ir santykinis naudojamų geležinkelių riedmenų sugadintų aširačių skaičius (naudojamų geležinkelių riedmenų sugadintų ašių ir ratų skaičius, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams).

VII. EISMO ĮVYKIŲ EKONOMINIO POVEIKIO RODIKLIAI IR JŲ SKAIČIAVIMAS

11. Eismo įvykių ekonominio poveikio rodikliai yra šie:

11.1. žalos dėl asmenų žūčių ir sunkių sužeidimų dydis eurai ir santykinis žalos dėl asmenų žūčių ir sunkių sužeidimų dydis (žalos dėl asmenų žūčių ir sunkių sužeidimų dydis eurai, tenkantis traukinių nuvažiuotiems kilometrams);

11.2. žalos, padarytos aplinkai, dydis eurai ir santykinis žalos, padarytos aplinkai, dydis (žalos, padarytos aplinkai, dydis eurai, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

11.3. žalos, padarytos geležinkelių riedmenims ir (ar) geležinkelių infrastruktūrai, dydis eurai ir santykinis žalos, padarytos geležinkelių riedmenims ir (ar) geležinkelių infrastruktūrai, dydis (žalos, padarytos geležinkelių riedmenims ir (ar) geležinkelių infrastruktūrai, dydis eurai, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams);

11.4. žalos, kurią dėl traukinių vėlavimų patyrė keleiviai ir (ar) krovinių siuntėjai (gavėjai), dydis eurai ir santykinis žalos, kurią dėl traukinių vėlavimų patyrė keleiviai ir (ar) krovinių siuntėjai (gavėjai), dydis (žalos, kurią dėl traukinių vėlavimų patyrė keleiviai ir (ar) krovinių siuntėjai (gavėjai), dydis eurai, tenkantis traukinio nuvažiuotiems kilometrams).

12. Žalos dėl asmenų žūčių ir sunkių sužeidimų dydis skaičiuojamas pagal šią formulę:

$$D_{zs} = IAV \times N, \text{ čia:}$$

D_{zs} – žalos dėl asmenų žūčių ir sunkių sužeidimų dydis (eurai);

IAV – išvengtos aukos vertė (eurai);

N – asmenų žūčių ir sunkių sužeidimų skaičius.

13. Išvengtos aukos vertė skaičiuojama pagal šią formulę:

$$IAV = NMV + I_{TN}, \text{ čia:}$$

IAV – išvengtos aukos vertė (eurai);

NMV – noro mokėti vertė (eurai);

I_{TN} – tiesioginės ar netiesioginės išlaidos (eurai).

14. Tiesioginės ir netiesioginės išlaidos skaičiuojamos pagal šią formulę:

$$I_{TN} = I_{MR} + I_{TPG} + N_{Pr}, \text{ čia:}$$

I_{TN} – tiesioginės ar netiesioginės išlaidos (eurai);

I_{MR} – medicinos ir reabilitacijos išlaidos (eurai);

I_{TPG} – teismo išlaidos, su policijos darbu, privačiais eismo įvykių tyrimais, greitosios pagalbos teikimu susijusios išlaidos, administracinės draudimo išlaidos (eurai);

N_{Pr} – produktyvumo nuostoliai, kurie skaičiuojami nustatant prekių, kurias galėjo pagaminti, ir paslaugų, kurias galėjo suteikti į eismo įvykį patekęs asmuo, jei eismo įvykis nebūtų įvykęs, vertę visuomenei (eurai).

15. Inspekcija, metinėje veiklos ataskaitoje pateikdama duomenis apie eismo įvykių ekonominio poveikio rodiklius, turi nurodyti, ar duomenys yra susiję tik su dideliais eismo įvykiais ar su visais eismo įvykiais.

16. Skaičiuojant išvengtos aukos vertę negalima įtraukti kompensacijų asmenims, nukentėjusiems nuo eismo įvykio.

17. Skaičiuojant noro mokėti vertę ir tiesiogines bei netiesiogines išlaidas turi būti atsižvelgta į šiuos principus:

17.1. skaičiuojant noro mokėti vertę:

17.1.1. sąmatos turi būti susijusios su mirtingumo rizikos mažinimo transporto sektoriuje vertinimo sistema ir pagrįstos noro mokėti verte pagal nurodytosios pirmenybės metodus;

17.1.2. geležinkelių transportu besinaudojančių asmenų grupės apklausos rezultatai turi parodyti šios grupės asmenų amžių ir pajamas, taip pat kitas socialines, ekonomines ar demografines charakteristikas;

17.1.3. taikomas noro mokėti vertės apskaičiavimo metodas: geležinkelių transportu besinaudojančių asmenų grupės apklausos klausimai turi būti aiškūs ir reikšmingi respondentams;

17.2. skaičiuojant tiesiogines ir netiesiogines išlaidas turi būti atsižvelgta į faktines visuomenės išlaidas.

18. Geležinkelių riedmenims arba geležinkelių infrastruktūrai padarytos materialinės žalos dydis lygus naujų geležinkelių riedmenų ar geležinkelių infrastruktūros, kurių funkcionalumas ir techniniai parametrai yra tokie patys kaip sugadintų ir nebepataisomų geležinkelių riedmenų ir geležinkelių infrastruktūros funkcionalumas ir techniniai parametrai, įsigijimo išlaidoms ir pataisomų geležinkelių riedmenų ar geležinkelių infrastruktūros remonto išlaidoms jų būklei iki avarijos atkurti, geležinkelių riedmenų nuomos išlaidoms.

19. Žalos, kurią dėl traukinių vėlavimų patyrė keleiviai ir (ar) krovinių siuntėjai (gavėjai), dydis skaičiuojamas pagal šią formulę:

$$D_{KK} \equiv C_{MP} * T_{KV} + C_{MF} * T_{PV}, \text{ čia:}$$

D_{KK} – žalos, kurią dėl traukinių vėlavimų patyrė keleiviai ir (ar) krovinių siuntėjai (gavėjai), dydis (eurais);

C_{MP} – keleivinio traukinio vienos minutės vėlavimo vertė (eurais/min.);

T_{KV} – keleivinio traukinio vėlavimo laikas (min.);

C_{MF} – prekinio traukinio vienos minutės vėlavimo vertė (eurais/min.);

T_{PV} – prekinio traukinio vėlavimo laikas (min.).

20. Keleivinio traukinio vienos minutės vėlavimo vertė skaičiuojama pagal šią formulę:

$$C_{MP} = \frac{K_1 \times VT_P}{60} \times \frac{A_{kel}}{R}, \text{ čia:}$$

C_{MP} – keleivinio traukinio vienos minutės vėlavimo vertė (eurais/min.);

VT_P – keleivio sutaupyto kelionės laiko vertė (eurais/val.);

A_{kel} – keleivių nuvažiuoti kilometrai (km);

R – visų traukinių rida (km);

K_1 – koeficientas.

21. Keleivio sutaupyto kelionės laiko vertė skaičiuojama pagal šią formulę:

$$VT_P = V_{DR} \times Vid_{DR} + V_{NDR} \times Vid_{NDR}, \text{ čia:}$$

VT_P – keleivio sutaupyto kelionės laiko vertė (eurais/val.);

V_{DR} – darbo reikalais važiuojančių keleivių sutaupyto kelionės laiko piniginė vertė (eurais/val.);

Vid_{DR} – darbo reikalais važiuojančių keleivių metinis procentinis vidurkis;

V_{NDR} – ne darbo reikalais važiuojančių keleivių sutaupyto kelionės laiko piniginė vertė (eurais/val.);

Vid_{NDR} – ne darbo reikalais važiuojančių keleivių metinis procentinis vidurkis.

22. Prekinio traukinio vienos minutės vėlavimo vertė skaičiuojama pagal šią formulę:

$$C_{MF} = \frac{K_2 \times VT_F}{60}, \text{ čia:}$$

C_{MF} – prekinio traukinio vienos minutės vėlavimo vertė (eurais/min.);

VT_F – prekinio traukinio sutaupyto kelionės laiko vertė (eurais/val.);

K_2 – koeficientas.

23. Prekinio traukinio sutaupyto kelionės laiko vertė skaičiuojama pagal šią formulę:

$$VT_F = V_{PT} \times \frac{A_{krov}}{R}, \text{ čia:}$$

VT_F – prekinio traukinio sutaupyto kelionės laiko vertė (eurais/val.);

A_{krov} – traukinių darbo apimtis (tkm bruto);

R – visų traukinių rida (trauk. km).

24. Apskaičiuojamas žalos, kurią dėl traukinių vėlavimų patyrė keleiviai ir (ar) krovinių siuntėjai (gavėjai), dydis taikomas įvykus bet kokiam eismo įvykiui ar katastrofai. Apskaičiuojant žalos, kurią dėl traukinių vėlavimų patyrė keleiviai ir (ar) krovinių siuntėjai (gavėjai), dydį atsižvelgiama į:

24.1. faktinius vėlavimus geležinkelių keliuose, kuriose įvyko eismo įvykiai ir katastrofos;

24.2. faktinius vėlavimus arba, jei jų vertės negalima apskaičiuoti, prognozuojamus vėlavimus kituose geležinkelių keliuose.

25. Šio aprašo 13 punkte nurodytą noro mokėti vertę, 20 ir 22 punktuose nurodytus koeficientus, atsižvelgdama į Europos geležinkelių agentūros rekomendacijas, nustato Inspekcija. Koeficientų K_1 ir K_2 vertės patenka į intervalą tarp traukinių važiavimų laiko vertės ir vėlavimų vertės, atsižvelgiant į tai, kad dėl vėlavimų prarastas laikas vertinamas kur kas nepalankiau nei įprastas kelionės laikas.

26. Inspekcija Europos geležinkelių agentūrai praneša apie visų eismo įvykių, katastrofų ir riktų ekonominį poveikį arba tik apie didelių eismo įvykių ekonominį poveikį. Šį pasirinkimą Inspekcija privalo nurodyti metinėje veiklos ataskaitoje.

VIII. GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS TECHNINĖS SAUGOS IR JOS UŽTIKRINIMO RODIKLIAI

27. Geležinkelių infrastruktūros techninės saugos ir jos užtikrinimo rodikliai yra šie:

27.1. geležinkelio bėgių kelių, kuriuose veikia automatinė traukinių apsauga, procentinė dalis;

27.2. traukinio nuvažiuotų kilometrų naudojant veikiančias automatinės traukinių apsaugos sistemas procentinė dalis;

27.3. reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų įspėjimo sistema skaičius ir santykinis reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų įspėjimo sistema skaičius (reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų įspėjimo sistema skaičius, tenkantis geležinkelių linijos kilometrui, ir reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų įspėjimo sistema skaičius, tenkantis geležinkelių tinklo kilometrui);

27.4. reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos sistema skaičius ir santykinis reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos sistema skaičius (reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos sistema skaičius, tenkantis

geležinkelių linijos kilometrui bei reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos sistema skaičius, tenkantis geležinkelių tinklo kilometrui);

27.5. reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos ir įspėjimo sistema skaičius ir santykinis reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos ir įspėjimo sistema skaičius (reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos ir įspėjimo sistema skaičius, tenkantis geležinkelių linijos kilometrui, ir reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos ir įspėjimo sistema skaičius, tenkantis geležinkelių tinklo kilometrui);

27.6. reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos ir įspėjimo sistema bei su bėgių apsauga skaičius ir santykinis reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos ir įspėjimo sistema bei su bėgių apsauga skaičius (reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos ir įspėjimo sistema bei su bėgių apsauga skaičius, tenkantis geležinkelių linijos kilometrui, ir reguliuojamų pervažų su automatine pervažos naudotojų apsaugos ir įspėjimo sistema bei su bėgių apsauga skaičius, tenkantis geležinkelių tinklo kilometrui);

27.7. reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų įspėjimo sistema skaičius ir santykinis reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų įspėjimo sistema skaičius (reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų įspėjimo sistema skaičius, tenkantis geležinkelių linijos kilometrui, ir reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų įspėjimo sistema skaičius, tenkantis geležinkelių tinklo kilometrui);

27.8. reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų apsaugos sistema skaičius ir santykinis reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų apsaugos sistema skaičius (reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų apsaugos sistema skaičius, tenkantis geležinkelių linijos kilometrui, ir reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų apsaugos sistema skaičius, tenkantis geležinkelių tinklo kilometrui);

27.9. reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų įspėjimo ir apsaugos sistema skaičius ir santykinis reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų įspėjimo ir apsaugos sistema skaičius (reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų įspėjimo ir apsaugos sistema skaičius, tenkantis geležinkelių linijos kilometrui, ir reguliuojamų pervažų su rankinio valdymo pervažos naudotojų įspėjimo ir apsaugos sistema skaičius, tenkantis geležinkelių tinklo kilometrui);

27.10. nereguliuojamų pervažų skaičius ir santykinis nereguliuojamų geležinkelių pervažų skaičius (nereguliuojamų pervažų skaičius, tenkantis geležinkelių linijos kilometrui, ir nereguliuojamų pervažų skaičius, tenkantis geležinkelių tinklo kilometrui).

IX. EISMO SAUGOS VALDYMO RODIKLIAI

28. Eismo saugos valdymo rodikliai yra šie:

28.1. geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) atliktų eismo saugos valdymo sistemos vidaus auditų skaičius;

28.2. geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) atliktų eismo saugos valdymo sistemos vidaus auditų skaičius (procentais) nuo planuotų atlikti eismo saugos valdymo sistemos vidaus auditų skaičiaus.

X. EISMO ĮVYKIŲ, KATASTROFŲ IR RIKTŲ PRISKYRIMAS BENDRIESIEMS EISMO SAUGOS RODIKLIAMS

29. Inspekcija, gavusi informaciją apie eismo įvykius, katastrofas ir riktus, priskiria juos atitinkamiems šiame apraše nurodytiems bendriesiems eismo saugos rodikliams vadovaudamasi šiais paaiškinimais:

29.1. eismo įvykių rodikliams:

29.1.1. didelis eismo įvykis – eismo įvykis, į kurį pateko bent vienas judantis geležinkelių riedmuo ir žuvo arba buvo sunkiai sužeistas bent vienas asmuo arba buvo padaryta didelė žala geležinkelių riedmenims, geležinkelių infrastruktūrai, kitiems įrenginiams arba aplinkai, ar buvo

sukelti dideli geležinkelių transporto eismo sutrikimai, išskyrus eismo įvykius, įvykusius geležinkelių įmonių (vežėjų) ir geležinkelių infrastruktūros valdytojų dirbtuvėse, sandėliuose ir depuose;

29.1.2. didelė žala geležinkelių riedmenims, geležinkelių infrastruktūrai, kitiems įrenginiams arba aplinkai – žala ne mažesnė kaip 150 000 eurų;

29.1.3. didelis geležinkelių transporto eismo sutrikimas – geležinkelių transporto eismo sutrikimas, dėl kurio geležinkelių transporto eismas viešosios geležinkelių infrastruktūros geležinkelių linijose negali būti vykdomas 6 ir daugiau valandų;

29.1.4. traukinys – viena arba daugiau geležinkelių transporto priemonių, naudojančių trauką, traukiančių vieną arba daugiau geležinkelių riedmenų, ar viena judanti geležinkelių transporto priemonė, naudojanti trauką, kurioms suteiktas numeris arba kurios juda iš vienos paskirties vietos į kitą;

29.1.5. traukinių susidūrimas, įskaitant susidūrimus su kliūtimis nepažeidžiant jų gabaritų, – priekinis, galinis arba šoninis susidūrimas, kurio metu bet kuri traukinio dalis susiduria su kito traukinio dalimi, kitais manevruojančiais geležinkelių riedmenimis, objektais, stacionariai įtaisytais arba laikinai esančiais geležinkelio kelyje arba šalia jo (išskyrus objektus pervažose, kuriuos pametė pervažą kertanti transporto priemonė arba pervažos naudotojas);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-483](#), 2010-08-09, Žin., 2010, Nr. 96-5000 (2010-08-12), i. k. 1102210ISAK0003-483

29.1.6. traukinio nuriedėjimas nuo bėgių – įvykis, kai bent vienas traukinio aširatis nurieda nuo bėgių;

29.1.7. eismo įvykis pervažoje – eismo įvykis, kai geležinkelių riedmenys pervažose susiduria su bent viena pervažą kertančia transporto priemone, kitais pervažos naudotojais, pavyzdžiui, pėsčiaisiais, ar kitais pervažą kertančios transporto priemonės naudotojo pamestais objektais, laikinai esančiais geležinkelio kelyje arba šalia jo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-483](#), 2010-08-09, Žin., 2010, Nr. 96-5000 (2010-08-12), i. k. 1102210ISAK0003-483

29.1.8. eismo įvykis, kurio metu dėl judančių geležinkelių riedmenų nukenčia žmogus, – eismo įvykis, kurio metu dėl judančių geležinkelių riedmenų nukenčia bent vienas žmogus arba žmogų sužaloja prie geležinkelių riedmenų pritvirtintas ir nuo jų atitrūkęs objektas (šiems žmonėms taip pat priskiriami žmonės, keliaujantys geležinkeliais, iškritę iš geležinkelių riedmenų ar sužaloti nepritvirtintų objektų);

29.1.9. gaisras geležinkelių riedmenyse – gaisras ir sprogimas geležinkelių riedmenyse, įvykęs geležinkelių riedmenims važiuojant iš išvykimo geležinkelio stoties į paskirties vietą, taip pat įvykę geležinkelių riedmenims stovint išvykimo geležinkelio stotyje, atvykimo geležinkelio stotyje ar tarpinėse stotelėse bei manevruojant;

29.1.10. kitos rūšies eismo įvykis – bet koks eismo įvykis, išskyrus traukinių susidūrimus, traukinių nuriedėjimus, eismo įvykius pervažose, įvykusius dėl judančių geležinkelių riedmenų, kurių metu nukentėjo žmonės, gaisrus geležinkelių riedmenyse;

29.1.11. keleivis – geležinkelių transportu keliaujantis asmuo, išskyrus traukinio brigados narius, taip pat asmenis, mėginančius įlipti ar išlipti iš judančio traukinio;

29.1.12. darbuotojas, susijęs su geležinkelių transporto eismu (įskaitant sutarties šalies personalą ir savarankiškai dirbančius asmenis), – asmuo, kurio profesinės pareigos susijusios su geležinkelių transporto eismu ir kuris jas vykdo eismo įvykio metu (geležinkelių darbuotojams, susijusiems su geležinkelių transporto eismu, priskiriami traukinio brigados nariai ir darbuotojai, kurių veikla susijusi su geležinkelių riedmenų ir geležinkelių infrastruktūros įrenginių priežiūra);

29.1.13. pervažos naudotojas – asmuo, kuris kerta geležinkelio kelią naudodamasis pervaža arba esantis pervažoje;

29.1.14. pašalinis asmuo – asmuo, esantis geležinkelių keliuose ir geležinkelių kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose nenustatytose vietose;

29.1.15. kitas asmuo – asmuo, išskyrus keleivį, geležinkelių darbuotoją, susijusį su geležinkelių transporto eismu, pervažos naudotoją ir pašalinį asmenį;

29.1.16. žuvęs asmuo – asmuo, dėl eismo įvykio miręs iš karto arba per 30 dienų, išskyrus savižudybes;

29.1.17. sunkiai sužalotas asmuo – asmuo, kuris buvo sužeistas eismo įvykio metu, asmuo, paguldytas stacionariam gydymui ilgesniam nei 24 valandų laikotarpiui, išskyrus bandžiusius nusižudyti);

29.2. pavojingų krovinių rodikliams:

29.2.1. pavojingi kroviniai – medžiagos ir gaminiai, kuriuos draudžiama vežti pagal Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF) C priedo Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisykles (toliau – RID) arba kuriuos leidžiama vežti tik RID nustatytais sąlygomis;

29.2.2. eismo įvykis, susijęs su pavojingų krovinių vežimu, – eismo įvykis, katastrofa arba riktas, apie kurį reikia pranešti pagal RID 1.8.5 skirsnį;

29.3. savižudybių rodikliams: savižudybė – tyčinis veiksmas siekiant save sužeisti, dėl kurio asmuo miršta ir kurį registruoja ir atitinkamai klasifikuoja policija;

29.4. eismo įvykių grėsmės rodikliams:

29.4.1. lūžęs bėgis – į dvi arba daugiau dalių lūžęs bėgis arba nuo bėgio riedėjimo paviršiaus nulūžusi didesnė kaip 50 mm ilgio ar 10 mm gylio bėgio dalis;

29.4.2. klaidingas signalizavimas – geležinkelių infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų signalizacijos sistemos veikimo sutrikimas, dėl kurio perduodama klaidinga informacija;

29.4.3. bėgio (vėžės) nuokrypis – geležinkelių kelio vientisumo ir geometrijos horizontalūs pažeidimai, dėl kurių būtina uždrausti geležinkelių transporto eismą arba sumažinti greitį iki saugaus greičio;

29.4.4. pravažiuotas draudžiamas signalas – atvejis, kai traukinys ar jo dalis pravažiuoja draudžiamą signalą negavus leidimo;

29.4.5. važiavimas negavus leidimo – atvejai, kai pravažiuojamas geležinkelių šviesoforą ar semaforą signalizuojantis draudžiamasis signalas, įsakantis sustoti geležinkelių keliuose, kuriuose neįrengta automatinė traukinių kontrolės sistema arba automatinės traukinių apsaugos sistema; pravažiuojamas saugos užtikrinimo atstumas, numatytas automatinės traukinių kontrolės sistemoje arba automatinės traukinių apsaugos sistemoje; pravažiuojama vieta, apie kurią buvo nurodyta taisyklių, reglamentuojančių geležinkelių transporto eismą, nustatyta tvarka; pravažiuojama nevykdant sustojimo signalinių ženklų (išskyrus aklakelių užkardas) arba rankinių signalų nurodymų (važiavimu negavus leidimo netaikomi atvejai, jei juda nevaldomi geležinkelių riedmenys ir jei pasikeičia leidžiamasis signalas į draudžiamąjį tuo metu, kai prie to signalo juda geležinkelių riedmenys, bet jiems sustabdyti yra per trumpas atstumas);

29.4.6. sugadinti ratai ir aširačiai – rato ar ašies gedimas, dėl kurio kyla grėsmė įvykti eismo įvykiui ar katastrofai;

29.5. geležinkelių infrastruktūros techninės saugos ir jos užtikrinimo rodikliams:

29.5.1. automatinė traukinių apsauga – sistema, kurią taikant kontroliuojamas traukinių greitis (įskaitant automatinio sustojimo suveikus signalizacijai funkciją), ir taip užtikrinama, kad būtų tinkamai reaguojama į signalus ir laikomasi greičio apribojimų;

29.5.2. pervaža – geležinkelio kelio susikirtimo su automobilių keliu vieta. Pervažoms nepriskiriamos perėjos tarp geležinkelio stoties platformų ir tik darbuotojams skirtos perėjos tarp bėgių;

29.5.3. reguliuojamoji pervaža – pervaža, kurios naudotojai apsaugomi nuo artėjančio traukinio arba įspėjami apie jį įjungiant įrenginius, parodančius, kad kirsti pervažą yra nesaugu (apsaugai užtikrinti naudojami šie fiziniai įrenginiai: pusės geležinkelio kelio arba viso geležinkelio kelio uždvaras, vartai; įspėjama naudojant pervažose įrengtą stacionarią įrangą: regimuosius įrenginius (šviesoforus), girdimuosius įrenginius (varpelius, ragelius, sirenas ir pan.), fizinius įrenginius (pvz., vibraciją sukeliančius greičio ribojimo kalnelius);

29.5.4. pervaža su automatine pervažos naudotojų apsauga ir (ar) įspėjimo sistema – reguliuojamoji pervaža, kurioje apsaugos ir (ar) įspėjimo įrenginiai įjungiami artėjant traukiniui (šios pervažos skirstomos į: pervažas su automatine pervažos naudotojų įspėjimo sistema, pervažas su automatine pervažos naudotojų apsaugos sistema, pervažas su automatine pervažos naudotojų apsaugos ir įspėjimo sistema ir pervažas su bėgių apsauga);

29.5.5. pervaža su rankine pervažos naudotojų apsaugos ir (arba) įspėjimo sistema – reguliuojamoji geležinkelio pervaža, kurioje apsaugos ir (arba) įspėjimo įtaisai įjungiami rankiniu būdu ir kurioje nėra centralizuoto geležinkelio signalo, leidžiančio traukiniui važiuoti tik tuo atveju, jei įjungta geležinkelio pervažos apsaugos ir (arba) įspėjimo sistema (šios pervažos skirstomos į: pervažas su rankinio valdymo pervažų naudotojų įspėjimo sistema, pervažas su rankinio valdymo pervažų naudotojų apsaugos sistema ir pervažas su rankinio valdymo pervažų naudotojų apsaugos ir įspėjimo sistema);

29.5.6. nereguliuojamoji pervaža – pervaža, kuri neturi signalizacijos įrenginių, įspėjančių kelių transporto priemonių vairuotojus apie artėjančius traukinius, arba yra nesaugomos pervažininkų;

29.5.7. bėgių apsauga – signalas arba kitokios traukinių apsaugos priemonės, kurios leidžia traukiniui važiuoti tik tuo atveju, jeigu pervažoje nėra kliūčių geležinkelių transporto eismui ir nėra grėsmės geležinkelių pervažų naudotojų gyvybei ir sveikatai (šiam tikslui naudojamos stebėjimo ir (ar) kliūčių aptikimo priemonės);

29.5.8. perėja – viešasis ar privatusis kelias, gatvė ar greitkelis, įskaitant pėsčiųjų ir dviračių takus, arba kitas žmonėms, gyvuliams, transporto priemonėms arba technikai skirtas kelias;

29.6. eismo įvykių ekonominio poveikio rodikliams:

29.6.1. aplinkai padarytos žalos vertė – vadovaujantis geležinkelio įmonių (vežėjų) ar geležinkelių infrastruktūros valdytojų patirtimi įvertintos išlaidos, kurios buvo patirtos siekiant atkurti aplinkos būklę, buvusią iki eismo įvykio;

29.6.2. geležinkelių riedmenims arba geležinkelių infrastruktūrai padarytos materialinės žalos vertė – naujų geležinkelių riedmenų ar geležinkelių infrastruktūros, kurių funkcionalumas ir techniniai parametrai yra tokie patys kaip ir sugadintų, nepataisomų geležinkelių riedmenų ir geležinkelių riedmenų funkcionalumas ir techniniai parametrai, įsigijimo išlaidos ir pataisomų geležinkelių riedmenų ar geležinkelių infrastruktūros remonto išlaidos, kurios būtinos buvusiai jų būklei atkurti (taip pat į šią vertę įtraukiamos geležinkelių riedmenų nuomos išlaidos);

29.6.3. vėlavimų dėl eismo įvykių vertė – dėl eismo įvykių atsiradusių traukinių vėlavimų, poveikio keleiviams ir krovinių siuntėjams (gavėjams) piniginei vertė;

29.7. eismo saugos valdymo rodikliams: geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) atliktas eismo saugos valdymo sistemos vidaus auditas – metodiškas, nepriklausomas, dokumentais grindžiamas procesas, kurio tikslas – gauti auditui būtinų duomenų ir objektyviai juos įvertinti siekiant nustatyti atitikties audito kriterijams mastą.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Inspekcija, apskaičiuodama bendruosius eismo saugos rodiklius, vadovaujasi šiais matavimo vienetų paaiškinimais:

30.1. traukinio nuvažiuotas kilometras – matavimo vienetas, atitinkantis vieną traukinio nuvažiuotą kilometrą. Šiuo atveju turi būti naudojamas atstumas, kurį traukinys nuvažiavo iš tikrųjų, jeigu šis atstumas yra žinomas. Jeigu toks atstumas nėra žinomas, turi būti skaičiuojamas atstumas, kurį nuvažiuoja traukinys nuo išvykimo vietos iki paskirties vietos Lietuvos Respublikos teritorija;

30.2. keleivio nuvažiuotas kilometras – matavimo vienetas, atitinkantis vieno keleivio vežimą geležinkeliu vieną kilometrą (atsižvelgiama tik į Lietuvos Respublikos teritoriją nuvažiuotą atstumą);

30.3. geležinkelių kelio kilometras – tai geležinkelių tinklo ilgis kilometrais. Jeigu geležinkelis yra daugiakelis, turi būti skaičiuojamas tik atstumas nuo išvykimo vietos iki paskirties vietos;

30.4. kilometrais išreikštas bėgių kelių ilgis – kilometrais išmatuotas geležinkelių tinklo ilgis (matuojant turi būti įskaičiuojamas kiekvienas daugiakelio geležinkelio bėgių kelias).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-424](#), 2010-07-07, Žin., 2010, Nr. 83-4399 (2010-07-14), i. k. 1102210ISAK0003-424

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 3-238 "Dėl Bendrųjų eismo saugos rodiklių nustatymo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-483](#), 2010-08-09, Žin., 2010, Nr. 96-5000 (2010-08-12), i. k. 1102210ISAK0003-483

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 3-238 "Dėl Bendrųjų eismo saugos rodiklių nustatymo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-359](#), 2011-06-13, Žin., 2011, Nr. 74-3576 (2011-06-18), i. k. 1112210ISAK0003-359

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 3-238 "Dėl Bendrųjų eismo saugos rodiklių nustatymo aprašo patvirtinimo" pakeitimo